

Programkommissionens förslag till

Principprogram för Framtidens Vänster

Programkommissionens förslag till Principprogram för Framtidens Vänster

Inledning

Framtidens Vänster är ett rörelseparti som samlar dem som vägrar acceptera orättvisor. Vi står fast i kampen för socialism, feminism, antirasism, antiimperialism, avkolonisering och en rättvis klimatomställning. Vi är ett parti som tror på att progressiva förändringar kommer underifrån, från rörelser.

I en tid då de rika blir rikare, rasister och sexister starkare, miljö- och klimatfrågan inte tas på allvar och direktsänt folkmord kan pågå står Framtidens Vänster för ett alternativ. Det är inte bara nödvändigt utan också möjligt att bygga ett rättvist samhälle både i Sverige och internationellt. I det här principprogrammet gör vi en analys, pekar på vägar framåt och tydliggör hur kampen för social rättvisa kan föras. Det kräver att vi blir fler, vi organiserar oss, och tillsammans förändrar.

Del 1

Den värld vi lever i

Vi lever i en värld präglad av fördjupade ojämlikheter, demokratiskt underskott och en accelererande ekologisk kris. I detta sammanhang framstår socialism - det vill säga en revolutionär omvälvning av samhället, inte som retoriska ytterligheter, utan som svar på en samhällsordning som reproducerar förtryck och utsugning. När systemets grundläggande logik premierar vinst framför människors behov blir en radikal omfördelning av makt och resurser en nödvändighet. Framtidens Vänster samlar dem som vägrar acceptera denna normalisering av orättvisa.

Klassamhället och välfärdsstaten

Klassamhället består inte bara av skillnader i inkomst, utan av en strukturell maktrelation mellan dem som äger och kontrollerar produktionen och dem som säljer sin arbetskraft. Välfärdsstaten kan mildra vissa konsekvenser av denna ordning, men den förändrar inte i sig exploateringens grundvillkor. I ett kapitalistiskt system koncentreras makt och rikedom, samtidigt som arbetarklassen pressas genom otrygga villkor och ökade krav. Därför kräver klasskampen både materiella reformer och en långsiktig strategi för samhällsomvandling.

Feminism, genus och hbtq+

Feminism och hbtq+-kamp är helt centrala frågor för att förstå hur makt organiseras i vardagsliv, arbete och institutioner. Kapitalismen samverkar ofta med patriarkala och heteronormativa strukturer genom att exploatera obetalt omsorgsarbete och skapa hierarkier kring kropp, identitet och sexualitet. En socialistisk frigörelse måste därför

innebära både ekonomisk omfördelning och en aktiv nedmontering av könsbaserade maktordningar. Ett jämlikt samhälle förutsätter att alla människor kan leva utan våld, diskriminering och socialt tvång.

Antirasism

Antirasism är avgörande eftersom rasifiering och exkludering historiskt har fungerat som verktyg för att splittra arbetarklassen och legitimera ojämlika livsvillkor. Kapitalismens rötter i kolonialism och slavhandel har lämnat efter sig globala och nationella ordningar där vissa liv värderas lägre än andra. I samtiden tar detta uttryck i diskriminering på arbets- och bostadsmarknad, i kriminaliserande politik och i en offentlighet som misstänkliggör minoriteter. En socialistisk rörelse måste därför vara konsekvent antirasistisk och aktivt bygga solidaritet över de gränser som makten försöker upprätthålla.

Klimaträttvisa

Klimatkrisen är en politisk konflikt om ansvar, resurser som handlar om nutidens och framtidens ojämlika livsvillkor. Den nuvarande ekonomins vinstdrivna logik förstör naturen och överflyttar kostnaderna till arbetande människor och redan utsatta regioner. Klimaträttvisa innebär att omställningen måste vara socialt jämlik och demokratiskt styrd, snarare än marknadsanpassad och ojämlikt fördelad. Därför kopplas ekologisk omställning samman med krav på ekonomisk demokrati och kollektiv kontroll över centrala samhällsfunktioner.

Internationell solidaritet och anti-imperialism

Kapitalismen verkar också genom globala maktstrukturer där stater, företag och finansiella institutioner upprätthåller ojämlika relationer. Anti-imperialism handlar därför om att analysera och utmana hur exploatering och våld exporteras, och hur beroenden skapas genom handel, skuld och geopolitisk dominans. Internationell solidaritet är inte välgörenhet, utan ett politiskt ställningstagande: arbetarklassens intressen är sammanflätade över gränser. Socialismens uttryck kommer att variera, men målet är gemensamt - att folket tar makten över sina liv och resurser.

Om socialismens metod: vägen till framtiden

Socialismen kan förstås som en process där makten flyttas från kapitalägare till arbetande och förtryckta grupper genom demokratiserad kontroll över produktion och samhällsplanering. Den grundläggande samhällsomvandling ligger i maktskiftet självt, inte i en symbolisk händelse, utan i att beslutanderätten om ekonomi och samhällsutveckling förankras hos majoriteten. Makteliter tenderar att framställa socialism som odemokratisk, just eftersom den hotar deras privilegier och kontroll över resurser. Framtidens Vänster utgår därför från att förändring måste byggas av en organiserad rörelse, snarare än förhandlas fram inom systemets gränser.

Aktivism, bildning och parlamentarism

Framtidens Vänster bygger sin strategi på tre samverkande ben: aktivism, folkbildning och parlamentarism. Aktivismen skapar tryck underifrån och gör motstånd synligt, medan folkbildningen ger rörelsen analytiska verktyg och en gemensam riktning - utan teori blir praktiken lätt reaktiv och splittrad. Parlamentarismen används som ett forum för representation, kritik och alternativa lösningar, även när de institutionella ramarna präglas av lobbyism och ojämlik tillgång till inflytande. Tillsammans kan dessa tre dimensioner bygga en hållbar rörelse som förankrar politiken i folkets organisering.

Del 2

Varje gång det uppstår krig, fascistiska framgångar, ekonomiska kriser eller ekologiska sammanbrott framställs de ofta som extrema undantag från en annars välfungerande vardag. Men i själva verket är det tvärtom: sådana katastrofer växer fram ur helt vanliga och vardagliga processer i kapitalismen. De mekanismer som skapar välstånd och rikedom för några bygger samtidigt fattigdom och misär för andra.

I både Sverige och världen i stort ser vi hur förtryck som krävs för att systemet ska kunna reproducera sig också ger upphov till klasskamp. Genom imperialism och koloniala maktordningar har kapitalismen pressat människor och natur in i ohållbara relationer, samtidigt som motstånd växer fram i varje land. Imperialismen är internationell, men den dominerar också västvärldens länders politik, ekonomi och militär - och Sverige är inget undantag.

I vår samtid möter vi ständiga nedskärningar, privatiseringar, attacker mot facklig organisering och en repressiv politik som normaliserar övervakning och hårdare tag. Sådana åtgärder är inte bara tillfälliga avvikelser, utan delar av hur staten skyddar en samhällsordning där kapitalet har ett avgörande inflytande.

När den globala uppvärmningen och andra ekologiska kriser eskalerar räcker det inte att enbart beskriva symptomen. Roten är den eviga jakten på profit och en ekonomi som belönar exploatering och extraktivism, dvs att naturresurser tas ut i stor skala med miljöförstöring och sociala orättvisor som följd. Att den rikaste procenten äger mer än stor majoritet av världens befolkning tillsammans är orättvist och får förödande konsekvenser för alla samhällen.

I efterdyningarna av den nyliberala ordningens förvittrande behövs nya sätt att legitimera den rasistiska klassmakten. Kapitalet söker sig då ofta till extremhögern för att kunna driva fram auktoritära, konservativa och reaktionära projekt som kan övergå till fascism. Det kan handla om att ställa grupper mot varandra, försvaga fack och sociala rörelser, och göra invandrade, negativt rasifierade eller hbtq+-personer och andra som är marginaliserades rättigheter till syndabockar, vilket ytterligare förstärker exkludering och exploatering. Detta kan inte mötas med pragmatism och anpassning, utan kräver tydlig konfrontation - samtidigt som vi bygger breda allianser som kan vinna konkreta segrar i vardagen.

132 Framtidens Vänster finns därför att det behövs en rörelse som kompromisslöst står
133 upp för en antirasistisk klasskamp, för internationell solidaritet, avkolonisering och
134 klimaträttvisa - trots repression och oavsett vad svensk media eller eliter tycker. När
135 imperialistiska makter återigen rustar för krig behövs solidaritet med alla jordens
136 förtryckta. Vi vill se Sverige ur Nato och försvarar en aktiv internationell solidaritet
137 som bygger fred nedifrån.

138 Samtidigt är vägen framåt inte att idealisera konflikt för sin egen skull, utan att förstå
139 att varje verklig förbättring har vunnits genom kamp. Socialismens grundidé har ofta
140 varit att förändring i huvudsak kan ske fredligt, men historien visar att arbetande och
141 förtryckta gång på gång mötts av våld från polis, militär, sanktioner eller kupp försök.
142 Därför försvarar Framtidens Vänster de exploaterades och förtrycktas rätt till
143 självorganisering, och vi bygger styrka i arbetsplatser, bostadsområden, skolor och
144 civilsamhälle både nationellt och internationellt.

145 Den moderna arbetarrörelsen måste vara feministisk och antirasistisk. Den måste stå
146 emot patriarkala strukturer och mäns våld mot kvinnor. Den måste kämpa mot
147 patriarkala strukturer; mäns våld mot kvinnor och ett samhälle där kvinnor tjänar
148 mindre och har mycket mindre kontroll över produktionen, och samtidigt förstå hur
149 rasism och koloniala hierarkier används för att gynna vissa och därigenom splittra
150 arbetande. Den måste vara de negativt rasifierades rörelse, med insikten att
151 arbetande och förtryckta måste hålla samman oavsett ursprung. Den måste även
152 vara ledande i kampen mot diskriminering på grund av funktionsvariation, sexuell
153 läggning, könsidentitet eller levnadssätt - och ta ledningen i klimatkampen. Kampen
154 mot diskriminering är inte ett tillägg till klasskampen - den är en förutsättning för att
155 klasskamp ska vara möjlig.

156 I Sverige ser vi växande fattigdom och hur välfärden privatiserats sönder. Samtidigt
157 som arbetarrörelsen befinner sig på defensiven har stora delar av den fackliga
158 rörelsen byråkratiserats och tappat sin kämpaglöd. Gamla intresseorganisationer, i
159 synnerhet fackföreningarna, måste åter rusta sig till aktiva kamporganisationer i
160 medlemmarnas händer och med solidaritet som grund. Det handlar både om att
161 försvara löner och villkor samt om att göra solidaritet till en levande praktik.

162 Reformerna har historiskt förbättrat livet för arbetarklassen, och de har ofta kämpats
163 fram underifrån. Men reformismens löfte om att kapitalismen gradvis kan bli rättvis
164 har gång på gång visat sig omöjlig. Välfärdsstaten köpte tid och dämpade missnöje,
165 men förändrade inte i grunden maktförhållandena. Sverige kan tävla med USA och
166 Ryssland om förmögenhetsojämlikhet. Vi måste försvara de rättigheter som
167 tillkämpats, men aldrig utan att peka ut riktningen bortom kapitalismen: ett samhälle
168 där avgörande tillgångar och styrmedel - storföretagen, centrala naturresurser och
169 kreditväsendet - ägs och förvaltas gemensamt, så att demokratiska beslut kan ligga
170 till grund för samhällsutvecklingen.

171 Det parlamentariska arbetet har tydliga begränsningar eftersom det verkar inom den
172 ordning vi vill förändra. Samtidigt finns en potential: parlamentet kan användas som

173 en plattform för kritik, för att synliggöra klassamhällets konflikter och för att driva
174 igenom reformer som stärker människors livsvillkor och rörelsens organisering. Den
175 avgörande förändringen sker dock när människor själva organiserar sig och tar
176 kontroll över sina liv, sin arbetstid, sina bostäder och sin framtid.

177 Skall vi bit för bit stärkas i kampen för socialistiskt samhälle är det fria tänkandet och
178 bildningen utanför maktens elfenbenstorn viktiga beståndsdelar. Det utgör grunden
179 för kritik, möjligheter för diskussion och en styrka i vägen framåt. Därför förenar
180 Framtidens Vänster aktivism, parlamentarisk kamp såväl som med kunskap och
181 bildning.

182 Socialismen är inte likriktning. Den är ett samhälle där alla behövs, där vi har tid för
183 varandra och där alla har tid för sina egna intressen. Först när kapitalets järnlagar
184 släpper sitt grepp om människors liv kan individualitet, kreativitet och gemenskaper
185 blomstra - och en verklig frihet bli mer än ett varumärke.

186 Kapitalismen är ingen självgående evighetsmaskin. Den existerar bara därför att
187 någon tjänar på den. Just därför finns det hopp: vi som har andra grundläggande
188 intressen är många fler. Över hela världen reser sig människor mot sina härskare -
189 mot förtryck - och för en bättre världsordning präglad av solidaritet, feminism,
190 arbetarmakt, avkolonisering och ekologiska lösningar.

191 Mot hopplöshet och politisk depression ställer vi socialistisk organisering, progressiv
192 kultur och den kollektiva visheten om att framtiden är vår. Det är omöjligt att ha
193 färdiga ritningar för det framtida samhället, men vi har en riktning och byggstenar.
194 Eftersom riktningen pekar mot att maktförhållanden måste förändras är den
195 gemensamma kampen vår viktigaste byggsten. Vi gör det genom att ställa
196 förtryckande strukturer mot frigörande visioner, genom ett konfliktperspektiv som
197 också rymmer omsorg, tålamod och långsiktighet.

198 Mot kapitalismens patriarkala strukturer, rasism, imperialism, kolonialism samt miljö-
199 och klimatförstörelse ställer vi socialismens feminism, antirasism, antiimperialism,
200 antikolonialism och ekosocialism. Vi organiserar oss för en framtid där människors
201 fria utveckling är förutsättningen för allas fria utveckling - i Sverige och internationellt.
202 Varje steg i den riktningen kräver sammanhållning men också diskussion och mod,
203 samt tålamod och en rörelse som vågar säga att det som kallas kris är kapitalismens
204 vardag, och att vi tillsammans kan göra vår vardag bättre. Det kallar vi socialism.

205 *Del 3*

206 **Klassamhället och välfärdsstaten**

207 Det svenska samhället är ett klassamhälle. Människors livsvillkor formas i grunden av
208 deras position i den ekonomiska maktordningen: om de lever av sitt arbete eller av
209 andras arbete, om de äger kapital eller är beroende av att sälja sin arbetskraft. Klass
210 är inte i första hand en fråga om individuella val, inkomstnivåer eller livsstil, utan om
211 strukturell makt över resurser, arbete och trygghet. De två klasserna som finns i dag

212 är uppdelade mellan de som är beroende av att sälja sitt arbete mot en lön och den
213 som försörjer sig på andras arbete. I detta avseende är vi arbetarklass utifrån vårt
214 beroendeskap av lön för vår överlevnad och försörjning oavsett om man utför ett
215 tjänstearbete på kontor eller jobbar praktiskt i fält

216 Klassamhället bygger på ett ojämlikt förhållande mellan arbete och kapital. Ägandet
217 av produktionsmedel ger makt över arbetsvillkor, investeringar och
218 samhällsutveckling, medan majoriteten saknar motsvarande inflytande. Detta
219 maktförhållande präglar hela samhället: arbetsmarknaden, bostadsmarknaden,
220 välfärdssystemen och den politiska beslutsprocessen.

221 **Välfärdsstaten i klassamhället**

222 Välfärdsstaten har vuxit fram ur politisk kamp för att begränsa marknadens och
223 kapitalets makt över människors liv samt för att ha en kompenserande funktion för
224 sociala ojämlikheter i samhället. Genom gemensamt finansierade system för vård,
225 skola, omsorg och social trygghet kunde vissa delar av livets grundläggande behov
226 lyftas bort från marknaden. Därigenom har välfärdssystemen varit avsedda till att
227 fungera som ett kollektivt skydd mot klassamhällets mest ojämlika och brutala
228 konsekvenser då möjligheten till stöd och skydd inte ska vara beroende av den egna
229 privatekonomin.

230 Samtidigt är välfärdsstaten ingen neutral institution. Den existerar inom ramen för ett
231 kapitalistiskt system och har alltid varit föremål för politisk konflikt och där rättigheter
232 blivit allt mindre generella och allt mer villkoras utifrån politiska incitament. När
233 arbetarrörelsen och andra jämlikhetsrörelser varit starka har välfärden byggts ut och
234 stärkts. När kapitalets makt ökat har välfärden urholkats, marknadiserats och
235 privatiserats. Idag är välfärden en ny etablerad marknad där vårdcentraler säljs av,
236 HVB- och LSS-boenden bedrivs i privat regi som kompromissar stödets kvalitet, samt
237 att barn- och ungdomspsykiatriska avdelningar stänger ner en efter en. Med
238 privatisering av välfärdstjänster tjänar kapitalet på förekomsten av sociala problem.
239 Att offentliga välfärdsmål ska uppnås genom privata intressen baserade på
240 vinstgenerering är en motsägelse.

241 Marknadisering och privatisering innebär en maktförskjutning från demokratiskt
242 ansvar till privata intressen. När vinstmotiv tillåts styra verksamheter som ska
243 tillgodose grundläggande behov försvagas jämlikhet, långsiktighet och demokratisk
244 kontroll. Resultatet är ökade klassklyftor, ojämlik tillgång till välfärd och försämrade
245 arbetsvillkor för dem som arbetar i välfärden.

246 **Otrygghet som maktmedel**

247 Urholkningen av välfärden och trygghetssystemen har ekonomiska konsekvenser,
248 och som fungerar som ett maktmedel. När sjukdom, arbetslöshet eller åldrande
249 innebär ekonomisk osäkerhet stärks arbetsgivares och kapitalägares makt över
250 arbetande människor. Otrygghet pressar löner, försvårar organisering och begränsar
251 människors faktiska handlingsutrymme. Konsekvensen av att unga nekas schyssta

252 villkor på arbetsmarknaden samt påtvingas otrygga anställningar leder till försämrad
253 ekonomi och en allt tuffare boendesituation. Vi ser hur invandrade oavsett tidigare
254 erfarenheter eller utbildning trycks in i gig-arbeten och andra osäkra anställningar i
255 företag som inte ger de mänskliga arbetsvillkor med knappa möjligheter till lunch eller
256 toalettbesök. Vi har nu pensionärer som arbetat hela sina liv men som har en
257 otillräcklig pension för att ha råd med hyran. I kapitalets jakt på maximal vinst
258 diskrimineras personer med normbrytande funktionalitet. Personer stängs ute från
259 arbetsmarknaden då de inte betraktas som tillräckligt lönsamma.

260 Socialförsäkringssystemet är idag uppbyggt på sådant sätt en persons anknytning till
261 arbetsmarknaden avgör huruvida denne har rätt till stöd och samhällets resurser.
262 Rätten till sjukpenning villkoras mot insamlad sjukpenninggrundade inkomst och
263 rätten till ekonomiskt bistånd villkoras att du aktivt ska stå till arbetsmarknadens
264 förfogande oberoende andra behov av stöd. Rätten till sjukersättning har starkt
265 åtstramat och genererar allt fler avslagsgrunder och ansvaret förskjuts till
266 kommunernas ekonomiska bistånd eller individen själv

267 Om du har en fast anställning är du oftast beroende av att få lön varje månad för att
268 klara din försörjning – oavsett konsumtionsutrymme eller livsstil. Har du i stället en
269 timanställning, en visstidsanställning eller står helt utan arbete tillhör du den delen av
270 arbetarklassen som på olika sätt tvingas in i extremt osäkra levnadsvillkor. I
271 kapitalismen är människor utbytbara och mäts efter lönsamhet.

272 Hur välfärdssystemet har utvecklats är ett kontrakt på hur den nuvarande
273 ekonomiska och politiska makten, kapitalisterna och dess tjänstemän, samarbetar för
274 att hitta nya marknader att exploatera men även sätt att föra ut våra skattepengar
275 från våra händer ut till kapitalägarna istället för att omfördelas mellan oss och
276 kompensera för detta samhälles otrygghet. Friskolorna sparar pengar på
277 skolmaterial, utbildade lärare och skolmat för att därefter ta ut maximal vinst, men på
278 bekostnad av våra barns rätt jämlik utbildning. Sjukvården digitaliseras och
279 personalen går underbemannad som sätter både vårdarbetare och patienter i risk för
280 att därefter generera vinst. Alltså, först stjäls mervärdet på vårt arbete som vi utfört
281 under otrygga förhållande, därefter betalar vi skatt på den lön vi får behålla i ett
282 system som inte kommer tillbaka till oss utan till kapitalägare som tar ut pengarna i
283 vinst i den privatiserade välfärdssektorn. Kapitalägarna använder skatteparadis
284 utomlands för att undvika beskattning vilket möjliggör att vinsterna kan återinvesteras
285 utan att de genom beskattning bidrar till samhällelig infrastruktur och välfärd.

286 Denna otrygghet är inte ett tillfälligt misslyckande i systemet, utan en del av hur
287 klassamhället reproduceras och upprätthålls. Genom att individualisera risker och
288 ansvar osynliggörs de strukturella orsakerna till ojämlikhet. Klass framställs som ett
289 individuellt problem snarare än som ett politiskt och samhälleligt ansvar.

290 **Välfärd, klass och socialism**

291 För Framtidens Vänster är välfärden en klassfråga och en maktfråga. Kampen om
292 välfärden handlar om vem som ska bära samhällets risker, vem som ska ha trygghet
293 och vem som ska ha inflytande över gemensamma resurser.

294 En stark, generell och demokratiskt styrd välfärd kan minska klassklyftor och stärka
295 arbetarklassens ställning. Samtidigt kan välfärden inom kapitalismens ramar aldrig
296 vara fullt skyddad från nedskärningar och marknadisering. Så länge den ekonomiska
297 makten är koncentrerad till ett fåtal kommer välfärden att vara underordnad kapitalets
298 intressen.

299 Socialism innebär att bryta denna underordning. Det innebär att flytta makt från
300 kapital till demokratiskt kontrollerade gemensamma institutioner, att avskaffa
301 exploatering och att organisera produktion och välfärd efter mänskliga behov istället
302 för privat vinst.

303 FV kämpar för att utveckla välfärden under kapitalismen men vi vet att makten sätter
304 gränser för hur framgångsrika vi tillsammans kan vara utan en socialistisk
305 samhällsomvandling.

306 *Del 4*

307 **Socialistisk intersektionell feminism**

308 Framtidens Vänster är ett parti som driver politik på en socialistisk, intersektionell
309 feminism, med utgångspunkt i att patriarkatet är en av de bärande maktordningar
310 som håller ihop ett ojämlikt samhälle. Sexism, rasism, klassförtryck, funkofofi,
311 hetero- och cisnormativitet samverkar, förstärker varandra och skapar olika villkor för
312 olika människor. Därför kan kampen mot patriarkatet aldrig föras isolerat från
313 klasskampen eller kampen mot rasism – och lika lite kan kampen mot rasism och
314 ekonomisk ojämlikhet föras utan att utmana patriarkala och heteronormativa
315 strukturer.

316 Att arbeta intersektionellt betyder att analysera makt som sammanflätad från början:
317 vilka kroppar anses trovärdiga, vilka liv räknas, vem får trygghet, vem tvingas bära
318 risk? Vi använder intersektionalitet som ett verktyg för att förstå hur maktordningar
319 samverkar och hur rörelsen måste förankra det synsättet i hela sin praktik – både
320 internt och externt, både nationellt och internationellt.

321 Att bara säga "alla är lika mycket värda" är inte tillräckligt. Vi måste också peka ut *hur*
322 ojämlikhet skapas – i arbetslivet, i familjen, i migrationens villkor, i vården, i
323 rättsväsendet, i bostadsmarknaden och i den globala ekonomin, samt hur detta kan
324 förändras.

325 **Feminism som politisk vision: omsorg, jämlikhet och systemförändring**

326 Vår intersektionella feminism är också ett egalitärt projekt: den breddar vilka
327 erfarenheter som räknas som politiskt relevanta och vilka som ska inkluderas i
328 beslutsfattande. Vi betonar omsorgen om livet som en central politisk princip – att

329 samhället måste sätta reproduktion och livsvillkor före produktion och vinstlogik.
330 Omsorgen om livet är också omsorgen om planeten. Den intersektionella
331 feminismens vill skapa ett nytt sätt att se (och förhålla sig till) på både djur och natur.
332 Intersektionell feminism kräver en politisk ekonomi i ekologisk grund

333 Översatt till socialistisk praktik innebär det att välfärd är ett verktyg för frihet i
334 vardagen: rätten till bostad, utbildning, hälsa, trygghet och arbete med rimliga villkor
335 – för alla som lever här, oavsett medborgarskap.

336 Det betyder också ett uppbrott från den jämställdhetspolitik som ofta blivit
337 institutionaliserad och elitistisk: där jämställdhet mäts i hur många kvinnor som nått
338 toppen, samtidigt som undersköterskor, vårdbiträden, städare, ensamstående,
339 migranter, papperslösa och rasifierade kvinnor och queer- och transpersoner lämnas
340 i otrygghet. En socialistisk intersektionell feminism vill i stället omfördela makt och
341 resurser – och synliggöra att det som kallas "valfrihet" i nyliberal politik ofta bygger på
342 att andra, mindre privilegierade, gör jobbet.

343 En intersektionell feministisk rörelse måste också betona att kampen mot patriarkatet
344 också är en kamp mot heteronormen och cismormen. Det handlar om rätten att leva,
345 älska, bilda familj, arbeta, bo och röra sig i samhället utan hot, våld, diskriminering
346 eller skam. Det innebär att vård och samhällsinstitutioner måste vara icke-
347 diskriminerande

348 **Reproduktiva rättvisa och trygghet, mot våld och exploatering**

349 Begreppet reproduktiv rättvisa utvecklades och innebär rätten och de faktiska
350 möjligheterna för alla människor att bestämma om, när och hur många barn de vill
351 ha, inte få barn, uppföstra barn i trygga, hållbara och värdiga sociala ekonomiska och
352 miljömässiga förhållande. Samtidigt behöver en socialistisk feministisk politik våga
353 vara tydlig mot kommersialisering av kroppar och motverka den rasistiska och
354 imperialistiska industrien av surrogatmoderskap och mot varufiering (sex-handel med
355 kvinnors mäns, transpersoner och barn)

356 En socialistisk feministisk politik synliggörs också tydligt hur feminism samverkar med
357 socialism genom frågor vilka som har råd att köpa tjänster och vem pressas av
358 fattigdom att sälja sina organ eller sin reproduktiva förmåga.? Det intersektionella
359 perspektivet kräver att vi ser patriarkala sociala relationer sammanvävda med klass
360 och rasifierade samhälleliga förhållanden.

361 Sexualiserat våld ska bekämpas som ett samhällsproblem rotat i patriarkala
362 maktstrukturer – inte som "enstaka händelser" eller något som kan förklaras bort med
363 kulturella stereotyper. En intersektionell feminism måste kunna hålla två saker
364 samtidigt. Dels att mäns våld mot kvinnor är strukturellt, dels att utsatthet och
365 möjligheten att få skydd påverkas av rasism, klass, funktionsvariation, ålder,
366 medborgarskap, sexualitet och könsidentitet.

367 En socialistisk feministisk politik måste bygga skyddssystem som fungerar för *alla*
368 våldsutsatta, med kompetens om queera livsvillkor, transpersoners situation,
369 funktionsvariation och migration.

370 En intersektionell socialistisk feminism ser inte kriminalisering och straff på
371 patriarkala övergrepp som samhällsförändrande, utan fokuserar på att förändra hur
372 organisationer, institutioner och strukturer skapar våld och förtryck.

373 **Antirasism, internationell solidaritet och öppna gränser**

374 Intersektionell feminism i Sverige måste vara antirasistisk och antiimperialistisk
375 baserad på internationell solidaritet. Imperialism och rasism präglar världen och för
376 Framtidens Vänster måste Sverige ta ansvar i en global maktordning där rika länder
377 profiterar på fattiga och tär på planetens ekosystem. På hemmaplan syns samma
378 logik i segregation, otrygga jobb, rasprofilering och ett rättssystem där vissa kroppar
379 misstänkliggörs och andra ges tolkningsföreträde.

380 En konsekvent feministisk linje kan inte acceptera att mänskliga rättigheter görs
381 beroende av pass, dvs rättigheter ska gälla alla som vistas i landet, inklusive
382 papperslösa och asylsökande. Här möts feminism, antirasism och socialism konkret:
383 utan trygghet, bostad, vård och möjlighet att organisera sig kan ingen vara fri. Liksom
384 Framtidens Vänster har som mål en värld utan klasser, genusförtryck eller
385 diskriminering, har vi också som mål en värld utan nationsgränser.

386 **Varningar: femonationalism, homonationalism – och “biologiskt kön” som** 387 **politisk återvändsgränd**

388 **Femonationalism**

389 Femonationalism brukar beskrivas som att feministiska idéer eller “kvinnors
390 rättigheter” instrumentaliseras för nationalistiska, ofta antimuslimska och anti-
391 migrantiska projekt. Retoriken om att “rädda” migrant- och muslimska kvinnor
392 används allt mer för att legitimera rasistiska gränsregimer och samtidigt dölja
393 nedskärningar och exploatering. Risker är att feminism reduceras till ett vapen i
394 kulturkrig: där “jämställdhet” blir en markör för svensk överlägsenhet och där
395 rasifierade män görs till symboliska hot, medan det patriarkala våldet i
396 majoritetssamhället osynliggörs.

397 En socialistisk intersektionell feminism behöver därför vara glasklar: vi accepterar
398 inte att kvinnors rättigheter används för att motivera militarism, övervakning, kollektiv
399 bestraffning eller avhumaniserande migrationspolitik.

400 På liknande sätt används homonationalism för att med självbild som “gayvänlig” rikta
401 blicken mot rasifierade andra som en del av nationalistisk makt och gränsdragning –
402 där vissa queera subjekt inkluderas som “goda medborgare” medan andra (ofta
403 rasifierade, migranter, muslimer) görs till hot eller “bakåtsträvare”. Queer frigörelse
404 kan aldrig byggas på att andra grupper demoniseras – och aldrig på att ockupation,
405 krig eller rasism tvättas rena med en regnbågsflagga.

En annan risk i samtiden är en politik som gör "biologiskt kön" till den enda eller avgörande kategorin – som om patriarkalt förtryck kan förstås utan könsidentitet, könsuttryck, intersexvariationer, sexualitet, rasism och klass. En sådan biologism skapar två problem samtidigt. Dels osynliggör trans- och intersexpersoner och gör deras liv till undantag som ska "förklaras bort". Dels försvagar den feminismen analytiskt, eftersom kön inte bara är kropp – utan också sociala normer, institutioner och maktrelationer som varierar över tid och plats, och som skapar ojämlikheter som korsar andra ojämlikheter.

Det betyder inte att kroppen är oviktig. Tvärtom: graviditet, mens, klimakterium, våld och medicinsk diskriminering är materiella verkligheter. Men en intersektionell socialistisk feminism gör inte kroppen till öde, och den bekämpar patriarkalt våld utan att bygga en politik som kräver att vissa människor först måste bevisa att de "passar in".

Del 5

Rasism och antirasism

Vi lever i en rasistisk global världsordning. Rasistiska strukturer genomsyrar såväl den internationella maktordningen som det svenska samhället. Rasism bygger på två skilda logiker som i varierande grad vävs samman i verkligheten. Å ena sidan exploatering och å andra sidan exkludering. Rasismen bygger på processer av rasifiering, det vill säga hur grupper av människor, många (men inte alla) invandrade eller barn till invandrade, åtskiljs genom biologiska och kulturella konstruktioner och praktiker, och görs till annorlunda, mindre värda och underordnade. Rasifiering är inte bara något som riktas mot "de andra", utan också en process där makten och dess representanter rasifierar sig själva som det rätta, universella och självklara. Även om ordet ras används mer sällan idag lever rasismens grundläggande logik vidare genom föreställningar om kultur, etnicitet och tillhörighet, ofta i mer diffusa och normaliserade former.

Rasismens historiska och globala rötter

Dagens rasistiska strukturer är nära sammanflätade med kolonialismen och imperialismen. Rasism har använts för att rättfärdiga plundring av naturresurser, exploatering av arbetskraft och underordning av hela folk och regioner. Den globala ojämlikhet som präglar världen idag är till stor del ett resultat av denna historiska och pågående exploatering.

Även nationalstatens framväxt har vilat på föreställningar om ett homogent folk, där utestängning och förtryck av "de andra" varit centrala inslag. I Sverige har detta bland annat drabbat nationella minoriteter och urfolk genom tvångsassimilering, övergrepp, kulturell utplåning och rättslig diskriminering. Rasismens uttryck förändras över tid, men dess funktion att legitimera ojämlikhet, exploatering och maktkoncentration består.

Exploaterande och exkluderande rasism

Rasism tar sig uttryck genom två sammanflätade men analytiskt åtskiljbara logiker: exploatering och exkludering. I praktiken samverkar dessa två former. Exploatering legitimeras genom exkludering, och exkludering upprätthålls genom exploatering.

Den exploaterande rasismen bygger på föreställningen att vissa grupper är mindre värda, vilket möjliggör deras exploatering. Den tar sig uttryck genom lagstiftning, institutionella praktiker och arbetsmarknadsstrukturer som systematiskt placerar rasifierade grupper i de mest otrygga, lågavlönade och osäkra positionerna. Denna form av rasism återfinns inte bara i formella regler utan också i vardagliga institutionella processer inom arbetsmarknad, bostadsmarknad och välfärdssystem, där rasifierad diskriminering reproduceras även utan uttalad rasistisk intention. Nyliberal politik har ofta samverkat med denna form av rasism genom att förbilliga arbetskraft och skapa segmenterade arbetsmarknader. Migrationens rättsliga villkor används i praktiken för att pressa löner och villkor, vilket bidrar till en rasifierad skiktning av klassamhället.

Den exkluderande rasismen utgår istället från föreställningen att rasifierade grupper utgör ett hot mot samhället, kulturellt, ekonomiskt eller säkerhetsmässigt. Skillnader mellan människor framställs som oöverbryggbara, kulturer som statiska och oföränderliga. Denna form av rasism uttrycks genom segregation, diskriminering och i sina mest extrema former genom våld och eliminering. Diskriminering på grund av utseende, ursprung eller tillhörighet är förbjuden i lag, oavsett om den är medveten eller omedveten, men utgör trots detta en del av det vardagliga samhällslivet. I Europa har högerextrema och fascistiska rörelser i hög grad byggt sin politik på exkluderande rasism.

Rasismer

Rasism förändras över tid och med olika fokus. Folkmord på urfolk i det som idag kallas Amerika var en specifik rasism som var central för bosättningskolonialism. Rasism mot svarta kom att utgöra en viktig del i den transatlantiska slavhandeln och i superexploateringen av arbetskraft där bärarna inte ens betraktades som människor. Rasism mot romer och judar har varit centrala delar i den inomeuropeiska historien, kulminerande i nazitysklands folkmord. Dessa rasismer lever kvar och speciellt rasismen mot svarta och överlevande urfolk är fortsatt viktig i exploatering och extraktivism. Antimuslimsk rasism eller islamofobi utgör sedan några decennier tillbaka en av de mest centrala och politiskt funktionella formerna av rasism i Sverige och andra västländer. Med framväxten av nya nationalistiska högerextremistiska rörelser i västvärlden som exempelvis Sverigedemokraterna i Sverige, har antimuslimsk rasism kommit att inta en särställning i Sverige och andra västländer. Den har i hög grad institutionaliserats och normaliserats genom statlig politik, säkerhetsdiskurser, medier och offentlig debatt. Genom att samtidigt framställa muslimer som säkerhetshot och som sociala och kulturella problem legitimeras både repressiva åtgärder och paternalistisk kontroll, samtidigt som rasismen framställs

486 som rationell och värdeneutral. Idag fungerar antimuslimsk rasism som murbräcka för
487 bredare rasistiska och auktoritära projekt, där åtgärder som först riktas mot muslimer
488 successivt utvidgas till att omfatta fler grupper och inskränka demokratiska rättigheter
489 i stort.

490 **Rasism, kapitalism och andra maktordningar**

491 Rasismen samverkar med andra maktstrukturer. Sambandet mellan kapitalism och
492 rasism är tydligt i den globala arbetsdelningen och den imperialistiska direkta och
493 indirekta exploateringen av människor och extraktivismen av natur. En rasifierad
494 arbetsmarknad underlättar för kapitalet att pressa löner, försvaga organisering och
495 splittra arbetarklassen.

496 Rasism och patriarkat förstärker varandra. Rasifierade kvinnor drabbas ofta av både
497 rasistiskt och patriarkalt förtryck och återfinns längst ned i den ekonomiska och
498 sociala hierarkin. Ett exempel är hur antimuslimsk rasism verkar könat, där
499 muslimska kvinnor framställs som offer i behov av räddning av de vita och muslimska
500 män som hotfulla förövare. Rasifierat hushålls- och omsorgsarbete kan framställas
501 som ett framsteg eller en möjlighet, samtidigt som det bygger på både ekonomisk
502 och könad exploatering. Sexualiserade rasistiska föreställningar drabbar både
503 kvinnor och män, men kvinnor bär ofta den tyngsta bördan.

504 **Antirasism som systemkamp**

505 För Framtidens Vänster är antirasism inte ett sidospår eller ett särintresse, utan en
506 nödvändig del av kampen för ett jämlikt och demokratiskt samhälle. Rasism har sin
507 egen materiella verklighet från segregation, diskriminering till eliminering, men
508 används också för att reproducera klassamhället och patriarkatet. Därför kan rasism
509 inte bekämpas isolerat från kampen mot kapitalism, patriarkat och imperialism.
510 Rasism är inte statisk. Den förändras över tid och drabbar olika grupper på olika sätt
511 beroende på politiska, ekonomiska och historiska förhållanden. Dess utveckling
512 formas av kampen mellan exploaterande och exkluderande krafter, men också av
513 styrkan i det antirasistiska motståndet.

514 En långsiktigt framgångsrik antirasism kräver både politisk organisering och
515 materiella förändringar. Arbetet för generell välfärd, trygghet för löntagare och full
516 delaktighet i samhället är centralt även ur ett antirasistiskt perspektiv. Även statlig
517 politik på områden som asyl, migration och utrikesrelationer formar normer och
518 värderingar i samhället. Därför är kampen för en human flyktingpolitik också en
519 grundläggande del av antirasismen. Antirasistisk kamp är därmed också en kamp för
520 demokratisering, internationell solidaritet och gemensamma intressen över
521 rasifierade gränser.

522 *Del 6*

523 **För en grön socialism**

524 Människlighetens framtid avgörs om huruvida vi under de närmsta decennierna klarar
525 att reducera utsläppen av växthusgaser. Det finns risk, som flera seriösa aktörerlänge
526 har varnat för, att vi på en tidpunkt når olika "tipping points", vilka kan utlösa
527 oåterkalleliga processer av klimatförändringar helt bortom människans kontroll. I dag
528 ser vi stora skogsbränder, smältande glaciärer, extremväder som ökar i frekvens,
529 försvinnande floder och utbredning av öknar. Den globala uppvärmningen riskerar att
530 bli det största massmordet som mänskligheten någonsin genomfört. Medan ansvaret
531 ligger hos företagsägare och politiker i kapitalismens kärnländer, kommer de
532 fattigaste i fattigare länder att drabbat hårdast.

533 **Kapitalismens begränsningar i klimatfrågan**

534 För klimatkrisen är kapitalismen ett dubbelt problem. För det första kommer
535 problemet ur kapitalismens relation mellan produktion, vinst och resursanvändning.
536 Tillsammans med ekologiska problem kommer den ur ett ekonomisk-politiskt system
537 baserad på evig och ändlös ackumulation av kapital och ett beroendeskap av fossila
538 bränslen, där naturen blir bytesvärde – varje vara får ett pris – i ett system som
539 kräver stadigt mera varor för att överleva. Detta har skapat en ny relation mellan
540 människor och natur som vi aldrig sett tidigare.

541 Det andra problemet med kapitalismen är att detta system gör det svårare att lösa
542 klimatkrisen. Även om vi reducerar utsläppen i produktionen av en enskild vara, blir
543 det klen tröst när systemet kräver en evig ökning av antalet varor. Att det utvecklas
544 mera förnybar energi är klen tröst när detta utvecklas parallellt med ökad produktion
545 av fossila bränslen. Att lösa klimatkrisen under kapitalismen är som att gå upp för en
546 rulltrappa som rullar mot dig – med ett accelererande tempo.

547 Med tanke på hur många som säger att klimatet är "vår tids ödesfråga", är det
548 konstigt hur lite som görs. Däremot är det förståeligt och svaret bottnar i
549 kapitalismen. En anledning är att faktiska lösningar på problemen kräver att vi
550 utmanar väldigt starka (fossila) kapitalintressen och politiska maktintressen, och att
551 de bakomliggande orsakerna med evig exponentiell växt går rakt in i kapitalismens
552 hjärta. Kapitalismen är ett globalt system, som söker sig till nya platser att exploatera
553 och förstöra i syfte att skapa vinst. Konsekvenserna med markförstöring, förgiftad
554 natur, utsläpp och obrukbara marker är något som människor får leva med om
555 kapitalet tjänar på det.

556 **Strukturella hinder för en rättvis klimatomställning**

557 Det sägs ofta att det är "människan" som orsakat klimatförändringarna, men en
558 sådan generalisering missar fullständigt frågans maktdimensioner: dess
559 klasskaraktär, rasism och koloniala strukturer och genusordning. Det finns människor
560 med namn och ansikten som styr de bolag och stater som är ansvariga för
561 klimatkrisen. Å andra sidan lever mellan en och två miljarder människor utan säker
562 tillgång till elektricitet överhuvudtaget – människor utan inverkan på
563 klimatförändringarna överhuvudtaget. Att de som dör först av klimatförändringarna är

564 fattiga och icke-vita människor i det globala syd gör även att frågan enklare kan
565 ignoreras i det globala nord.

566 Idag ser vi även hur nya branscher blir alltmer problematiska för klimatet. Den stora
567 mängden teknologi kräver resurser i både bygget av datorer, processorer och servrar,
568 men förbrukar även stora mängder energi, vatten och sprider miljöföroreningar. AI
569 (Artificiell intelligens) har gjort stor frammarsch under de senaste åren, där
570 utvecklingen av AI har varit problematisk på många sätt, inte minst för miljön. AI och
571 Tech-branschen förbrukar stora mängder energi och resurser i sin insamling av data
572 samt utvecklingen av ny teknologi. Vi motsätter oss inte teknologisk utveckling, men
573 sättet som den sker på med de kapitalistiska villkoren av att tjäna pengar och förstöra
574 miljön är aspekter vi ställer oss kritiska till.

575 När den härskande klassen och ledande politiker säger sig "lösa" ekologiska kriser,
576 handlar det väldigt ofta om att enbart flytta problemen. Den globaliserade ekonomin
577 har inneburit att produktion och därmed utsläpp har förflyttats från västvärlden med
578 relativt dyr arbetskraft till andra områden där arbetskraften är billigare och
579 miljöregleringar sämre. Detta har skapat en global ordning där folk i rika städer i det
580 globala nord kan tro de lever "miljövänligt" eftersom de har el-bilar,
581 klimatkompenserar när de flyger, har solpanel på stugan, och återvinner varje dag.
582 Dessa lösningar har dessutom flyttat problemet kring klimat till individen, och vänder
583 blicken från de strukturer som individen verkar inom. Detsamma gäller därmed
584 lösningarna. En sådan livsstil är helt beroende av att naturens resurser och
585 miljöförstöring på andra platser samt att andra får betala priset för det. En rättvis
586 klimatomställning måste därför handla om att de som orsakat mest får betala mest,
587 och även att en omfördelning av resurser, från rika länder till fattiga, vilket är ett
588 måste för att kunna ge fattigare länder förutsättningar att kunna skydda sig mot
589 klimatkrisen.

590 **Stegen mot en rättvis klimatomställning**

591 Kapitalismens eviga beroende av ökad produktion och konsumtion, ohållbar
592 användning av resurser och dess ojämna fördelning av både resurser och
593 miljöförstörelsens konsekvenser visar oss att miljön är något kapitalismen inte kan
594 hantera. Ett system baserat på evig ekonomisk tillväxt, och en våldsam kamp om
595 marknadsandelar och vinster, har sämsta möjliga förutsättningar för att lösa
596 ekologiska kriser.

597 Ekosocialismens utgångspunkt är att inte bara det gemensamma ägandet av
598 produktionsmedlen, men även att produktivkrafterna måste omvandlas. Socialismen
599 kan inte gå på kapitalismens bränsle: fossila bränslen måste bytas ut med förnybara.
600 Eftersom socialismen inte kommer att vara baserad på en evig tillväxt för växtens
601 skull kommer det att bli enklare att kunna hantera ekologiska kriser. Att producera för
602 tillväxt byts därmed ut mot produktion för behov.

603 Naturens resurser tillhör inte ett fåtal, utan behöver styras av allmänheten för
604 allmänhetens nytta. Resurser som exempelvis vatten har utsatts för privatisering i
605 flera länder, men fyller ett grundläggande behov hos mänskligheten. Dessa resurser
606 kan inte vara privatägda, men detsamma gäller andra resurser som idag används
607 inom industrin för att skapa vinster och därmed används naturens resurser på ett
608 ohållbart sätt för både planeten och människorna.

609 Ett första steg kan vara att avveckla meningslösa och skadliga verksamheter och
610 förbjuda planerat slitage av varor. Sen kräver övergången till ett ekosocialistiskt
611 samhälle demokratisk planering av ekonomin. Vi måste använda samhällets
612 gemensamma tillgångar på ett sätt som vårdar vår planet. Eftersom varken klimatet
613 eller arbetarklassen har några nationsgränser, måste även denna kamp byggas
614 samtidigt både lokalt och internationellt.

615 *Del 7*

616 **Imperialism**

617 Vi i Framtidens Vänster är emot exploatering och utnyttjande av världens folk. Vi
618 stöttar motståndsrörelser i sin kamp mot förtryckande strukturer och vi motsätter oss
619 den krigshetsande politiken som präglar dagens politiska rum.

620 Vi lever i ett imperialistiskt globalt system där kapitalismens jakt på nya territorier för
621 investeringar, billig arbetskraft och råvaror i syfte av vinst har skapat en relation där
622 stater har utövat ekonomisk, politisk och militär dominans mot globala syd. Denna
623 dominans har lett till underkuvandet av nationer och omstruktureringen av lokala
624 ekonomier i syfte av att gynna rika staternas intressen samt påtvingande av kulturella
625 och sociala hierarkier. Genom detta integreras perifera och semiperifera länder i det
626 kapitalistiska världssystemet som beroende ekonomier, där imperialistiska stater
627 låser dem i en cykel av beroende och underutveckling. Beroendeskaper har använts
628 som ett vapen mot världens länder, där USA och Väst på detta sätt har kunnat
629 villkora länders ekonomi genom att öppna dessa länder för den "fria marknadens"
630 exploatering och utnyttjande. Organisationer som Världsbanken och IMF
631 (Internationella Valutafonden) har möjliggjort för nykolonialismen att ta form, genom
632 villkorade lån. Med detta koloniala förhållningssätt skiljer man även på människor i
633 syfte av att legitimera fortsatt underordning och exploatering.

634 Rasism är inte en tillfällig egenskap hos imperialismen; den är en grundläggande
635 ideologi som legitimerar och upprätthåller systemet. Kapitalismen växte ur
636 kolonialismen där rasistiska hierarkier var en del av systemet, där andra områdens
637 "underlägsenhet" rationaliserade exploatering av mark, resurser och arbetskraft. Den
638 globala kapitalismen reproducerar dessa hierarkier genom nykoloniala arrangemang,
639 strukturanpassningsprogram och ojämlika handelsrelationer, ofta förpackade i
640 diskurser om "utveckling" och "modernisering". Västvärlden, som försvarar
641 förtryckande system, betraktar världen som sin egen, där västvärlden ska styra och
642 nyttja denna värld för sina intressen och sitt kapital.

643 Historiskt har vi sett hur främst USA och västvärlden genomfört militära insatser och
644 statskupper, oftast i områden där motstånd mot imperialismen växer, i syfte att kväva
645 folkligt motstånd. De imperialistiska makterna motsätter sig alla former av självstyre
646 och suveränitet, där de genomför regimskiften gång på gång i olika länder och ser sig
647 ha rätt till att välja vem som ska styra åt folk i andra länder. Detta visar att bakom
648 västvärldens bräckliga demokratiska fasader finns repression och våld när det
649 behövs för att försvara sin makt globalt.

650 Under de senaste åren har en allt råare imperialism åter vuxit fram. Det som sker i
651 Palestina, där en extremistisk regim genomför ett folkmord, aktivt stött av USA
652 och västvärlden. Vi kan även bevittna det i USA:s brott mot internationell lagstiftning
653 genom kidnappningar, båtkapningar och hot om militära interventioner, inte minst i
654 Latinamerika men även i Grönland. Vi ser hur all fler politiker och tjänstemän lämnar
655 försvaret av liberaldemokratiska institutioner och individuella friheter för att öppet
656 bejaka fascism, rasism och sionism i syfte av att bevara och utvidga västvärldens
657 makt internationellt. Kapitalismens monopolistiska och oligopolistiska tendenser gör
658 att vid varje tidpunkt det vissa nyckelbranscher som tillsammans med finanskapital
659 driver på denna imperialism.

660 Vi ser runt om i världen folkliga mobiliseringar mot förtryck och imperialism men möts
661 ständigt av våld från västvärldens militär som vill öppna vägen för marknaden.
662 Sverige är en del av denna världsordning, som en liten men hungrig imperialistisk
663 stat. Genom ojämlik handel samt genom svenska transnationella och globala bolag,
664 samt genom processer som förstör miljö och klimat i högre grad i det globala Syd
665 deltar Sverige i utsugningen av tredje världen. Detta förstärks av vapenexport som
666 skapar konflikter i vilka människor tvingas fly till närliggande länder och till det globala
667 Nord, däribland Sverige.

668 De senaste årens militarisering har bland annat inneburit medlemskap i NATO, DCA-
669 avtal (avtal om försvarssamarbete mellan Sverige och USA) och en unik militär
670 upprustning i modern tid där allt mer resurser överförs från välfärd till vapen. NATO är
671 allt annat än en försvarsorganisation som den uppger sig vara. NATO har sedan det
672 grundades 1949 varit en aggressiv militär organisation som har kunnat hota världen
673 med kärnvapen och placera ut militär i syfte av att strypa sina geopolitiska
674 motståndare. NATO:s fortsatta expansion i Europa under 1990-talet och 2000-talet
675 har skapat större oroligheter och lett till nya hot. Kapitalismen är fast i en ständig
676 spiral av att skapa nya krig och konflikter i jakt på resurser, marknader och områden
677 att exploatera. Statskassorna töms när militärer köper in vapen, men som fyller
678 kapitalisternas fickor. Vapenindustrin är en av de mest vinstgenererande
679 industrisektorerna i världen i omsättning och intäkter, och är även en nödvändig del i
680 upprätthållandet av förtryckande världsmaktordningen. Vapenindustrin och
681 vapenexporten går hand i hand, och möjliggörs genom stater och militära
682 samarbeten.

683 Sammanfattningsvis är imperialismen inte bara utrikespolitik eller territoriell erövring;
684 den är en nödvändig del av dagens kapitalism driven av monopol- och finanskapital.
685 Rasism är en integrerad del av detta system och fungerar som ett ideologiskt vapen
686 som legitimerar dominans och förhindrar enat motstånd. Imperialismens militarisering
687 är gynnsam för kapitalisterna, men utgör ett hot mot freden, då vapenindustrin och
688 krigshets går hand i hand.

689 Det har vuxit fram samarbetsalternativ som motverkar den USA- och västvärldens
690 ekonomiska makt. Flera länder väljer att samarbeta med varandra och skapar
691 handelsalternativ, inom ramarna för kapitalismen och även för att motverka dollarns
692 dominans som handelsvaluta på den globala marknaden. Detta har öppnat dörren för
693 stater som vill motverka västvärldens dominans för sin suveränitet. Men USA:s
694 globala ekonomiska och politiska makt börjar allt mer försvagas vilket gör att dess
695 imperialism utövas alltmer genom militärt hot och våld.

696 **Internationell solidaritet**

697 Internationell solidaritet är ryggraden för Framtidens Vänster. Solidaritet vinner styrka
698 när den kopplas till konkreta krav: vapenexport, ovillkorad solidariskt bistånd, stöd till
699 internationella humanitära system och konsekventa krav på respekt för folkrätt. Vi ser
700 att kampen mot imperialismen är en förutsättning för klasskampen.

701 **Militarisering, NATO, DCA och Vapenexport**

702 Sveriges inträde i NATO innebar en formell förflyttning från militär alliansfrihet till fullt
703 medlemskap i ett kollektivt militärsystem med en västlig militärarkitektur där USA är
704 den dominerande aktören. Det gör att antiimperialistisk strategi i Sverige måste
705 förhålla sig till hur allianspolitiken påverkar handlingsutrymmet: vilka konflikter
706 Sverige riskerar att dras in i, hur svensk territoriell infrastruktur kan användas, och
707 hur detta underminerar alla former av folklig påverkan. DCA-avtalet (Defence
708 Cooperation Agreement) mellan Sverige och USA förstärker denna problematik.
709 Avtalet pekar ut anläggningar och områden som USA ges tillträde till och får rätt att
710 använda, där amerikanska styrkor kan verka och förvara materiel som kärnvapen
711 men även etablera baser som används för USA:s militära aggressioner. Därför kräver
712 Framtidens Vänster ett utträde ur NATO och DCA-avtalet. Framtidens vänster
713 motsätter sig vapenexporten. Vapenindustrin och krigshetsen går hand i hand, där
714 denna militarisering aldrig gynnar arbetarklassen.

715 **Solidaritet med Palestina: internationalism som praktik, inte symbol**

716 Internationell solidaritet blir strategisk först när den kopplas till konkret. Palestina är
717 en särskilt tydlig konfliktlinje, eftersom den förenar frågor om ockupation, väpnat
718 motstånd, folkrätt, humanitär katastrof, internationell maktobalans och folkmord.
719 Kortsiktigt skall Sverige åter bli en central biståndsgivare till UNRWA och verka för att
720 alla Palestinier som vill kan återvända till sitt hem, samt stödja motståndet mot
721 ockupationsmakten. På längre sikt ska Sverige aktivt stödja återuppbyggandet av
722 Palestina och vi är redo att stödja palestiniernas kamp för en enstatslösning –

723 Palestina – där alla människor oavsett etnisk och religiös tillhörighet inklusive
724 muslimer, judar, kristna och icke-troende kan leva tillsammans. En del av detta stöd
725 och solidaritet är att säga upp alla militära, akademiska och handelsmässiga avtal
726 med ockupationsstaten Israel och istället påbörja nya samarbeten med
727 organisationer och institut formade av det palestinska folket, för det palestinska
728 folket. I Framtidens Vänster ser vi att vissa kamper kräver väpnat motstånd, och
729 därmed motsätter vi oss inte detta. I frihetskamperna har väpnat motstånd varit en
730 nödvändighet mot korrupta, auktoritära och nykoloniala regimer och för folkets
731 befrielse.

732 **Solidaritet med folk och länder som utsätts för imperialism**

733 En övergripande antiimperialistisk strategi är att generalisera principerna bortom en
734 enskild konflikt. Om imperialism förstås som ett mönster av militär närvaro,
735 ekonomiska påtryckningar, sanktioner, säkerhetsarrangemang och politisk påverkan,
736 måste solidariteten omfatta även de samhällen som drabbas av sådan makt. I denna
737 solidaritet är det viktigt att belysa att även befrielserörelser som inte är socialistiska
738 kan stöttas i sin kamp. I Framtidens Vänster vill vi undvika att antiimperialism blir
739 liktydigt med att ursäktas andra maktblock eller auktoritära projekt. Strategisk
740 solidaritet bör i stället vara principbunden: för självbestämmande, mot kollektiva
741 bestraffningar, mot illegala interventioner och för civilsamhällets och arbetandes
742 rättigheter. Vi tror på revolutionär befrielsekamp underifrån, och att tvinga på politiken
743 på andra nationer går emot våra principer, och därmed tror vi att även dessa
744 revolutioner ska ske genom folket i respektive land. Ett exempel på en sådan kamp
745 är kampen för att befria Palestina. Vi tar aktiv ställning i kampen för Palestinas
746 självständighet och frihet. Vi stödjer även kampen som görs att motverka USA och
747 västvärldens inflytande över Afrika, Sydamerika och Asien genom statskupper,
748 påverkans kampanjer och infiltration av politiken. Det är bara utan imperialism som
749 förutsättningen finns för att bygga socialism, men denna ska inte tvingas på andra
750 nationers folk.

751 Företag och banker som kommer från väst underminerar ofta länders suveränitet och
752 egenbestämmande över naturresurser och ekonomin. Den globala handeln
753 kännetecknas av ojämlik handel och superexploatering som förvärrar miljö- och
754 klimatförstörelsen i globala syd. Internationellt användande av leverantörskedjor,
755 underentreprenader och plattformsstrukturer innebär ofta att det styrande
756 storföretaget kan förlägga de mer aggressiva och skadliga arbetsvillkoren bland
757 underleverantörer.

758 Därför driver Framtidens Vänster på för en förändrad global ekonomi med
759 utgångspunkt i en aktiv antiimperialistisk handelspolitik och en kontroll över svenska
760 multinationella företag. Kontrollen USA har över internationella betalningssystem
761 innebär en direkt dominans över världsekonomin och måste kortsiktigt försvagas för
762 att på längre sikt avskaffas.

763 I kampen för frihet, demokrati, suveränitet och arbetares rättigheter stöttar vi folk över
764 hela världen i deras kamp mot västvärldens USA-dominerade imperialism och stöttar
765 kampen om att bygga en värld med ömsesidig respekt.

766 *Del 8*

767 Friheter och rättigheter delas aldrig ut som gåvor uppifrån från kapitalägarna och
768 deras tjänstemän inom dagens stat. Därför förblir några gamla slagord exakt lika
769 viktiga nu som förr: "Rättigheter ges inte – de tas" och "arbetarklassens frigörelse kan
770 bara vara dess eget verk". Framtidens Vänster är en del av en samhällsförändring
771 som kommer nerifrån, och vår kamp är alltid baserad på våra tre ben - aktivism,
772 bildning och parlamentarism

773 Med det aktivistiska benet deltar vi tillsammans med olika sociala rörelser, till
774 exempel i strejker, på demonstrationer, på möten och i kulturella sammanhang. Vi vill
775 att alla som instämmer med vår vision ska tillsammans med Framtidens Vänster,
776 kämpa där vi verkar – i skolan och på högskolor, på arbetsplatser, bland vänner och
777 släktingar; som studenter, arbetande, arbetslösa och pensionerade. Samhället
778 förändras genom starka sociala rörelser. Vår roll som rörelseparti är att delta i, lyssna
779 till, inspireras av och samarbeta med samt kanalisera olika rörelser för rättvisa.

780 En huvudutmaning för våra andra och tredje ben – det parlamentariska och
781 folkbildningen – är att utveckla sätt att arbeta i den konkreta verklighet vi står i, med
782 blicken riktad mot socialismen. Genom radikala politiska reformer kan dörrar öppnas
783 för nya segrar som stärker hela arbetarklassens positioner och dess kamp i sin
784 helhet. Genom teoretisk utveckling och bildning inom den egna rörelsen, och genom
785 bildning inom arbetarklassen utrusta oss med verktyg att förstå vår verklighet för att
786 därefter mobilisera till handling för övergången från kapitalism till socialism.

787 Framgångsrika kamper kräver alltid god organisering. Men i dag – med extremhöger
788 på offensiven; med svenska fackföreningar som tappat kämpaglöd och
789 byråkratiserats; med progressiva projekt som försöker navigera genom att dölja sin
790 radikalitet; och där alla lösningar på ekologiska problem reduceras till grön
791 kapitalistisk tillväxt – vill vi särskilt betona vikten av praktiskt samarbete med rörelser
792 och andra delar av den radikala vänstern på öppna sätt på ömsesidiga grunder.

793 För varje nytt krig, för varje decimal som klimatet värms upp och för varje dag som
794 livet för fattiga människor försämras blir vårt argument starkare: samhället måste
795 reorganiseras i grunden. När den globala uppvärmningen riskerar att gå bortom
796 mänsklig kontroll och därmed utgöra ett existentiellt hot mot det samhälleliga livet på
797 jorden är vår uppgift omfattande.

798 Politiska projekt som accepterar kapitalismens spelregler kan aldrig angripa de
799 grundläggande orsakerna till ekologiska kriser, rasism och imperialistiska krig.
800 Framtidens Vänster strävar inte efter att förvalta kapitalismen, varken i opposition
801 eller från regeringsposition. Idag ser vi hur staten tydligt agerar i kapitalets intresse
802 och närmast blir en oskiljaktig del i kapitalismens, patriarkatets och rasismen system.

803 Staten är ett centralt redskap inte bara i att förvalta utan också reproduktion av
804 kapitalismen. Den legitimerar en uppfattning om demokrati som inte möjliggör ett
805 gemensamt ägande och kontroll över produktionen. Politiker kan därmed i dagens
806 parlamentarism ses som tjänstemän som i huvudsak går kapitalägarnas ärenden,
807 som tystar kritiska röster och som hindrar organisering. Framtidens vänsters
808 parlamentariska ben syftar till att skapa forum för alternativa lösningar, kritik samt
809 representation för rörelsen i de nuvarande politiska utrymmen som finns trots dess
810 odemokratiska strukturer präglad av lobbyism. En verklig demokrati är såväl politisk
811 som ekonomisk.

812 Vi vill bygga folklig mobilisering och utveckla motmakt underifrån. Så länge de
813 grundläggande maktförhållandena lämnas intakta kan välfärdsreformer alltid rullas
814 tillbaka när den ekonomiska eliten återtar det politiska initiativet. Socialister kan
815 endast vinna varaktiga segrar genom stark organisering nerifrån.

816 Reformer är en del av en sammanhållen strategi för att stärka samhälleligt
817 självbestämmande och minska kapitalets strukturella makt över politiska och
818 ekonomiska beslut och möjliggöra socialism. För det första kan de förbättra
819 vardagslivet för arbetarklassen, kvinnor, negativt rasifierade, personer med
820 funktionsvariationer eller grupper som diskrimineras på grund av sexualitet,
821 könsidentitet, etcetera, samtidigt som de kan begränsa den pågående förstörelsen av
822 naturen. När socialister vinner framgångar kan detta stärka människors trygghet,
823 kollektiva självförtroende och tilltro till den egna handlingsförmågan. För det andra
824 vinns människor sällan över enbart genom argument. Folklig mobilisering sker
825 genom konkreta och framgångsrika kamper som inger mod och visar att även
826 begränsade segrar är möjliga. Kampen för omedelbara förbättringar och
827 samhällsreformer är drivkraften i den dagliga praktiken för de flesta sociala rörelser.

828 Våra reformer riktar sig mot institutioner och samhällsstrukturer, och för att stärka
829 arbetarklassens reella förutsättningar att använda dessa förändringar för att
830 genomföra en demokratisk samhällsomvandling – socialism. Kampen för socialism
831 måste bedrivas tillsammans med kampen för att avskaffa patriarkala och rasistiska
832 strukturer.

833 Viktiga reformer i vår strategi är arbetstidsförkortning, stärkt fackligt inflytande,
834 strejkrätt och demonstrationsfrihet liksom långsiktig satsning på folkbildning,
835 föreningsliv och andra sociala arenor som främjar gemenskap och social
836 sammanhållning. Slutligen bör en granskande och kritisk mediesektor värnas,
837 eftersom demokratisk kunskaps-cirkulation och bred tillgång till samhällsrelevant
838 information utgör grundvillkor för ett levande offentligt samtal.

839 Vi skiljer mellan systembevarande reformer och reformer som utmanar systemet och
840 pekar bortom det. Utgångspunkten är att politisk kamp alltid börjar i dagens
841 samhällsvillkor och med det existerande medvetandet, men att vissa reformer eller
842 krav kan öppna konfliktytor som driver samhällsdebatten i en bestämd riktning, eller
843 som flyttar faktisk makt. Viktiga exempel är gemensamt ägande och kontroll av

844 storföretag, banker och digital såväl som ekonomisk **infrastruktur**, vilket skulle göra
845 det möjligt att gemensamt och demokratiskt styra vilken riktning stora
846 samhällsinvesteringar ska ta. Ett annat exempel kan vara att det under ekonomiska
847 kriser endast är företag som omvandlas till arbetarstyrda kooperativ som får statliga
848 krisstöd.

849 Vilken karaktär en reform har beror på den politiska situationen och de pågående
850 kamperna. Därför måste intellektuellt och teoretiskt arbete kombineras med nära
851 samarbete med sociala rörelser och även en politisk fingerspetskänsla. Vissa
852 reformer kan – i specifika historiska situationer – öppna dörrar som förändrar allt.
853 Krav på bröd, jord och fred, till exempel, är till synes begränsade krav, men har i
854 vissa sammanhang utlöst revolutionära processer.

855 När arbetarklassen tar kontroll över produktionen möjliggörs en **omfördelning** av
856 resurser och beslutsamt som kan leda till en fördjupad demokratisering av
857 samhället. Framväxten av ett socialistiskt samhälle ligger i själva maktskiftet från
858 kapitalägare till arbetarklassen.

859 Socialismen kan därmed förstås som den process genom vilken arbetarklassen
860 frigörs från ekonomiskt och politiskt förtryck, och där samhällsorganiseringens mål
861 omformuleras utifrån kollektiva behov.

862 Varje rörelse måste utveckla sin konkreta strategi utifrån lokala maktförhållanden,
863 samtidigt som den förhåller sig till globala strukturer av ekonomisk, politisk och militär
864 dominans. Därför kommer revolutionära processer att se olika ut i olika delar av
865 världen, men de förenas av en gemensam princip: att folket tar makten.

866 Samhällsomvandlingen är ett resultat av sociala rörelser kamp där partiet deltar.
867 Reformernas övergripande riktning blir att successivt bygga upp ett socialistiskt
868 samhälle genom att begränsa kapitalets inflytande på statlig, regional och kommunal
869 nivå, stärka demokratisk kontroll över centrala samhällsfunktioner och utvidga
870 människors faktiska möjligheter att delta i och forma det gemensamma. Först efter ett
871 sådant maktskifte kan reformer få sin fulla verkan, eftersom de då inte begränsas av
872 kapitalets möjlighet att utöva ekonomiska påtryckningar eller sanktioner.

873 Framtiden är inte något vi väntar på.

874 Framtiden bygger vi tillsammans.

875 Framtiden är vänster.

876